

Sygn. akt II PK 210/13

POSTANOWIENIE

Dnia 3 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriłło

w sprawie z powództwa M. S.
przeciwko E. [...] Spółce z o.o. z/s w W.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 kwietnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w W.
z dnia 28 marca 2013 r., sygn. akt VII Pa [...],

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy w W. wyrokiem z dnia 28 marca 2013 r. oddalił apelację powoda M. S. od wyroku Sądu Rejonowego w W. - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 grudnia 2012 r., mocą którego oddalono jego powództwo przeciwko E. [...] Sp. z o.o. z siedzibą w W. o odszkodowanie.

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną powoda. Skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego: 1/ art. 30 § 5 k.p., przez nieuwzględnienie, że oświadczenie pozwanego pracodawcy o wypowiedzeniu powodowi umowy o pracę nie zawierało pouczenia o przysługującym powodowi prawie odwołania do sądu pracy; 2/ „sentencji wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2010 r., o sygnaturze I PK 55/10” mającego istotne znaczenie w niniejszej sprawie, z której wynika, że „jeżeli oświadczenie pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę nie zawierało pouczenia o

przysługującym pracownikowi prawie odwołania do sądu pracy (art. 30 § 5 k.p.), odwołanie od wypowiedzenia umowy o pracę wnosi się do sądu pracy w ciągu 7 dni, w którym pracownik uzyskał pouczenie (art. 264 § 1 k.p.)”, a w spornej sprawie powód jako pracownik nie uzyskał pouczenia nigdy; 3/ art. 32 i 33 k.p., które nie dopuszczają możliwości rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem zawartej na czas określony krótszy niż 6 miesięcy; 4/ art. 50 § 3 k.p., który stanowi, że jeżeli wypowiedzenie umowy o pracę na czas określony lub na czas wykonywania określonej pracy nastąpiło z naruszeniem przepisów o wypowiedzaniu tych umów, co w spornej sprawie niewątpliwie miało miejsce, pracownikowi przysługuje wyłącznie odszkodowanie, natomiast Sąd pierwszej instancji bezpodstawnie odmówił zasądzenia przedmiotowego odszkodowania dochodzonego od pozwanego pracodawcy zgodnie z art. 50 § 4 k.p., tj. w wysokości wynagrodzenia za czas, do upływu którego umowa miała trwać (w przedmiotowej sprawie 13.600 zł za okres od 10 kwietnia 2011 r. do 31 maja 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty), a Sąd drugiej instancji wniesioną w tej sprawie apelację bezpodstawnie oddalił; 5/ nieuwzględnienie, że pozwany pracodawca dopuścił się w niniejszej sprawie wykroczenia określonego w art. 281 pkt 3 k.p., przez rozwiązanie z powodem za wypowiedzeniem umowy o pracę zawartej na czas określony, krótszy niż 6 miesięcy, naruszając w sposób rażący przepisy prawa pracy (art. 30 § 5, art. 32 i 33 k.p.). Ponadto skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów postępowania przez przyjęcie, że odwołanie powoda od rozwiązania umowy o pracę zostało złożone z oczywistym i zawinionym przekroczeniem terminu określonym w przepisie art. 264 § 1 k.p. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W. lub Sądowi Rejonowemu w W., przy uwzględnieniu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, ewentualnie o zasądzenie od pozwanego pracodawcy na rzecz powoda dochodzonej kwoty odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę i kosztami postępowania.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 19 grudnia 2013 r. zwrócił akta niniejszej sprawy Sądowi Okręgowemu – Sądowi Pracy w W. w celu wezwania pełnomocnika skarżącego do uzupełnienia skargi kasacyjnej, przez zawarcie w niej wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie.

Pełnomocnik skarżącego pismem z dnia 24 stycznia 2014 r., wykonując wezwanie Sądu, uzupełnił skargę kasacyjną w ten sposób, że w sentencji tej skargi dodał wniosek o treści „o przyjęcie przedmiotowej skargi kasacyjnej do rozpoznania”, nadając temu wnioskowi punkt III. W uzasadnieniu wniosku podniesiono, że wykazane w sentencji i w uzasadnieniu przedmiotowej skargi kasacyjnej rażące naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenie przepisów postępowania przez Sąd drugiej instancji, a wcześniej przez Sąd pierwszej instancji, co nie zostało uwzględnione w postępowaniu apelacyjnym, uzasadnia przyjęcie przedmiotowej skargi do rozpoznania przez Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda podlega odrzuceniu.

Skuteczne wniesienie skargi kasacyjnej uzależnione jest od zachowania określonych przepisem art. 398⁴ k.p.c. jej wymagań konstrukcyjnych. Skarga kasacyjna jest bowiem sformalizowanym środkiem prawnym, o ściśle określonej konstrukcji. Trzeba však pamiętać, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, czy też zachodzi nieważność postępowania lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W konsekwencji tegoż w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym m.in. na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi

kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Ustawodawca nieprzypadkowo, konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) i obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego na różnych etapach postępowania kasacyjnego.

Zgodnie z art. 398⁶ § 1 k.p.c., jeżeli skarga kasacyjna nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 lub 3 k.p.c. – czyli między innymi nie zawiera wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie - przewodniczący w sądzie drugiej instancji wzywa skarżącego do usunięcia braków w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia skargi. Zgodnie z art. 398⁶ § 3 k.p.c. Sąd Najwyższy uprawniony jest do kontroli prawidłowości formalnej skargi kasacyjnej. W ramach tej kontroli mieści się także ocena rezultatu czynności naprawczych w wykonaniu wezwania sądu drugiej instancji do uzupełniania braków formalnych skargi (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2013 r., II CSK 20/13; z 17 kwietnia 2012 r., II CSK 620/1, niepublikowane).

Skarga kasacyjna powoda, z uwzględnieniem pisma procesowego z dnia 24 stycznia 2014 r., wykonującego wezwanie Sądu drugiej instancji do uzupełniania braku formalnego przez zamieszczenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, nie spełnia powyższy wymagań. Pełnomocnik skarżącego we wspomnianym piśmie procesowym zamieścił wprawdzie wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ale wniosku tego nie uzasadnił. Nie powołał bowiem żadnej z ustawowych przesłanek przedsądu, ani nie przedstawił jakiegokolwiek wyводу prawnego nawiązującego do owych przesłanek i uzasadniającego ich występowanie w niniejszej sprawie, ograniczając się jedynie do stwierdzenia, iż „wykazane w sentencji i w uzasadnieniu przedmiotowej skargi

kasacyjnej rażące naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenie przepisów postępowania przez Sąd II instancji, a wcześniej przez Sąd I instancji co nie zostało uwzględnione w postępowaniu apelacyjnym, uzasadnia przyjęcie przedmiotowej skargi do rozpoznania przez Sąd Najwyższy”. Tymczasem powody, dla których - w ocenie skarżącego - Sąd Najwyższy powinien przyjąć przedmiotową skargę do rozpoznania, nie mieszczą się w ustawowym katalogu przesłanek przedsądu. Prowadzi to do konkluzji, że mimo wdrożenia przez Sąd drugiej instancji stosownego postępowania naprawczego i wezwania pełnomocnika powoda do uzupełnienia braków formalnych skargi, strona skarżąca nie wykonała ciążącego na niej obowiązku, wskutek czego skarga kasacyjna nie spełnia ustawowych kryteriów jej dopuszczalności.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy z mocy art. 398⁶ § 3 w związku z § 1 k.p.c. oraz art. 398⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

[aw]